

ALGEMENE BESCHOUWING 2020

[uitgesproken door Chris Baltjes tijdens de begrotingsbehandeling op 10 november 2020]

Voorzitter,

2020 wordt een jaar dat we het liefst zo snel mogelijk willen vergeten. Onze gedachten zijn bij allen die op één of andere manier door het coronavirus zijn getroffen.

Niet alleen lokaal maar wereldwijd staan we voor drie grote crises: de coronacrisis, de klimaatcrisis en de biodiversiteitscrisis. Landelijk zien we trends als toenemende armoede en ongelijkheid, tekorten aan betaalbare woningen en een onderlinge solidariteit die onder druk staat. Al deze zaken hebben ook hun weerslag op onze gemeente. En terwijl ieder van deze crises vragen om investeringen, staan we hier nu voor een bezuinigingsopgave. Een surrealistische tijd.

In tijden van crisis doen we een groter appel op de overheid, die toch onmisbaar blijkt te zijn in tijden van falend marktdenken. En ook doen we een appel op de samenleving. Een samenleving die laat zien hoe belangrijk het is dat wij omzien naar elkaar, samen strijden tegen eenzaamheid, en solidair zijn met degenen die het hardst worden getroffen. Veelal zijn dit de meest kwetsbaren. Zij verdienen bescherming vindt GroenLinks. Ook vinden wij dat het bij kwetsbaarheid niet alleen om mensen gaat, maar ook om kwetsbare soorten en de teruggang in biodiversiteit. Voor ons is het een verrassing en stimulans dat een oud-burgemeester van Duiven deze waarden inmiddels ook heeft omarmt.

Voorzitter, de neiging is groot dat we ons vooral focussen op het financiële aspect van begroting en bezuinigingen. Maar het gaat om meer dan alleen de getallen onder de streep. Het gaat om de mensen, onze inwoners oud en jong en natuurlijk de ondernemers met wie we samen deze bizarre tijd moeten zien te overleven.

Veel tekorten zijn ontstaan door het afstoten van centrale taken naar lokaal, echter zonder de nodige financiële middelen. Een 'zoek het maar uit beleid' dat door vorige regering in gang is gezet en door huidige regering met volle overtuiging steeds verder wordt uitgerold.

Een belangrijk deel van de tekorten in onze gemeente wordt komend jaar opgevangen door de algemene reserve. Ook wordt een deel opgehoest door verhoging van OZB én verassend genoeg een verhoging van de afvalstoffenheffing. Hierop komen wij nog terug.

Het programma Maatschappij wordt gespaard, waarmee de aandacht en hulp voor de zwakkeren in Duiven voorlopig intact blijft. Hier is GroenLinks blij mee, daarom waardering en steun voor de keuze van ons college. Aangekondigde transformaties in het programma Maatschappij zal GroenLinks uiteraard kritisch volgen en beoordelen. Evenals investering in de samenleving en de opbrengsten daaruit, maar ook de onzekerheden op het gebied van jeugdzorg én de extra belasting voor versterking van de regio. GroenLinks wil geen stadsregio 2.0.

Wat betreft een aantal punten in deze begroting maakt GroenLinks zich zorgen:

- Dit betreft de in onze ogen summiere bezuiniging die op 1Stroom wordt doorgevoerd. € 7 ton in 2024 lijkt veel, maar op een bedrag van € 26 miljoen is dit natuurlijk peanuts. Daarbij krijgen wij de indruk dat het bezuinigde geld door verhogingen van tarieven en bijstellingen van uren via een omweg weer wordt teruggesluisd. Een structurele bezuiniging van minimaal 4 à 5% zet pas echt zoden aan de dijk en zorgt voor meer evenwicht, is onze mening.
- Niet kostendekkende leges zijn in onze ogen achterhaald en zien wij als een vorm van oneigenlijke subsidie.

Voorzitter, onze fractie is blij dat de tegenstand die er was ten aanzien van de invoering van reclamebelasting is omgebogen naar een uitnodiging aan het college om samen met MKB en Lindus om tafel te gaan voor het maken van plannen en afspraken hierover. Een prachtig voorbeeld van Right to Challenge. Wij kijken vol verwachting uit naar het resultaat. Het amendement van de PvdA over het uit de begroting nemen van deze belasting heeft onze steun.

De bezuiniging op de Circulaire Economie betreuren wij uitermate en dan te bedenken dat dit punt bij diverse partijen als speerpunt in hun programma is opgenomen en er zelfs speciaal een wethouder duurzaamheid in het leven is geroepen. De kans dat door deze bezuiniging niet meer aan wettelijke taken kan worden voldaan, ligt dicht tegen 1. Dit betekent dat hiervoor alsnog geld moet worden bijgeraamd.

Om de ambities op het gebied van Circulaire Economie toch nog een beetje te pushen en de inwoners een keuze geven in de lastenverhoging, komt GroenLinks samen met D66 met een amendement met betrekking tot afvalstoffenheffing dat wij later zullen toelichten.

Voorzitter, tot zo ver de inbreng van GroenLinks.